

بسم الله الرحمن الرحيم

پرسش‌های بین درسی، شناخت حدیث از دیدگاه فریقین

درس اول

مهم‌ترین و گسترده‌ترین منابع معرفتی در آموزه‌های دینی کدام است؟

الف) عقل و اجماع

ب) کتاب و سنت

ج) اجماع و سنت

د) کتاب و عقل

سنت در کدام معنای زیر به کار نرفته است؟

الف) در برابر بدعت

ب) عمل مستحب

ج) واجب قرآنی

د) عمل مستمر

رابطه حدیث و سنت چگونه است؟

الف) عموم و خصوص من وجه

ب) عموم و خصوص مطلق

ج) تباین

د) مساوی

کدام گزینه دلیل تفاوت حدیث شیعه با حدیث اهل سنت نیست؟

الف) حجت شمردن سخن معصوم از سوی شیعیان

ب) باور اهل سنت به عدالت صحابه

ج) گستره حدیث اهل سنت درباره مباحث دنیوی

د) حوادث تاریخی و اجتماعی در حوزه حدیث شیعه و سنی ؟

درس دوم

کدام گزینه، از دیدگاه‌های مطرح‌شده درباره اعتبار سنت نیست؟

الف) اعتبار سنت در کنار اعتبار قرآن

ب) اعتبار انحصاری سنت، همراه با کنار نهادن قرآن

ج) بی اعتباری سنت، همراه با اعتبار بخشی خاص به قرآن

د) اعتبار بخشی خاص به سنت در کنار اعتبار قرآن

۱- باور کدام شخصیت‌های زیر این است که سنن ابن‌ماجه و صحیح بخاری و دیگر کتابهای حدیثی، آکنده از احادیث و اخباری است که عقل انسانی آنها را صحیح نمی‌شمارد؟

الف) سید احمدخان هندی

ب) احمد زکی

ج) خادم حسین الهی‌بخش

د) محمود ابوریه

۲- کدام گزینه، از شبهات طرفداران بی‌اعتباری سنت نیست؟

الف) قرآن، کتاب کامل و جامع خدا و بیان‌کننده همه آموزه‌های دینی است. بنابراین، نیازی به سنت به عنوان مکمل آموزه‌های قرآنی نخواهد بود.

ب) وحی الهی، منحصر به قرآن است و سنت را دربر نمی‌گیرد. احادیث موجود در مصادر حدیثی، متونی هستند که راویان، به پیامبر (صلی الله و علیه و آله) اسناد داده‌اند، ولی این انتساب، ثابت نیست.

ج) وضع حکم و قانون، تنها، در اختیار خداوند تبارک و تعالی است. بنابراین، هیچ کس - حتی رسول خدا - حق جعل حکم و قانون را ندارد.

د) برخلاف قرآن، سنت نبوی، موجب افتراق مسلمانان شده است. زیرا مصادر حدیثی را ایرانیان نوشته و آنان نیز، باورهای خود را بدان افزوده‌اند.

دلیل جعل حدیث درباره دستور پیامبر (صلی الله علیه و آله) به عدم نگارش حدیث چه بود؟

الف) انحصار حق وضع حکم و قانون به خداوند

ب) توجیه عمل خلیفه دوم در بخش‌نامه منع تدوین حدیث

ج) نقل برخی روایات و موهن از سوی برخی صحابه

د) اکتفا به قرآن و نیاز به سنت

درس سوم

۱- بنیان‌گذار دیدگاه اخباریگری چه کسی بود؟

الف) ملا امین استرآبادی

ب) علامه مجلسی

ج) محدث نوری

۲- کدام عامل در انتشار سریع رویکرد اخباریگری نقش نداشت؟

الف) آغاز حاکمیت یک سلسله شیعی در ایران با ظهور سلسله صفویه؛

ب) قداست ایده رجوع به روایات اهل بیت (علیهم السلام)؛

ج) اعتقاد به پیشینه کهن این دیدگاه در میان عالمان مدرسه قم و ...؛

د) گرایش افراطی پیش از اخباریان در ترجیح اصول نقلی.

کدام گزینه را نمی توان درباره دیدگاه اعتبار انحصاری سنت به ملا امین استرآبادی نسبت داد؟

الف) تنها راه دستیابی به آموزه های دینی، رجوع به احادیث اهل بیت (علیهم السلام) است.

ب) احادیث کتب اربعه، صحیح بوده و می تواند ملاک عمل قرار گیرد.

ج) ترجیح در اخبار معارض وجود دارد و پیش از ظهور حضرت مهدی (عجل الله تعالی فرجه) نمی توان به هر خبری عمل کرد.

د) قرآن کریم برای اذهان مردم عادی، نامفهوم بوده و نیازمند تبیین از سوی امامان (علیهم السلام) است.

۱- دیدگاه مشهور و غالب در میان اهل سنت درباره اعتبار دو منبع معرفتی قرآن و حدیث چیست؟

الف) اعتبار انحصاری سنت

ب) اعتبار انحصاری قرآن

ج) اعتبار قرآن و سنت

د) هیچ کدام

۲- کدام گزینه درست نیست؟

الف) حدیث، گزارش سنت است و با قرآن هم رتبه نیست.

ب) حدیث می تواند متواتر، صحیح، حسن، ضعیف و حتی ساختگی باشد بر خلاف قرآن.

ج) در مقایسه قرآن و حدیث، اصالت با قرآن است و حدیث با تبیین و تفسیر آموزه های قرآنی به رشد و گسترش معارف دینی یاری می رساند.

د) سنت می تواند متواتر، صحیح، حسن، ضعیف و حتی ساختگی باشد؛ از این رو، همه اقسام سنت، نمی توانند با قرآن قرین باشند.

درس چهارم

۱- مهم ترین دلیل حجیت سنت و کلام نبوی چیست؟

الف) رسالت پیامبر (صلی الله علیه و آله)

ب) عصمت پیامبر (صلی الله علیه و آله)

ج) سیره عقلا

۲- کدام گزینه از دلایل قرآنی حجیت و اعتبار سنت نیست؟

(الف) لزوم اطاعت از پیامبر (صلی الله علیه و آله)

(ب) واقع گویی پیامبر (صلی الله علیه و آله)

(ج) عصمت پیامبر (صلی الله علیه و آله)

(د) الگو بودن پیامبر (صلی الله علیه و آله)

۳- کدام گزینه، دلیلی قطعی برای اثبات حجیت سنت به شمار نمی‌رود؟

(الف) رسالت پیامبر (صلی الله علیه و آله)

(ب) سیره متشرعه

(ج) سیره عقلا

(د) روایات نبوی

درس پنجم

۱- کدام گزینه از دلایل شیعیان بر اعتبار سخنان اهل بیت (علیهم السلام) نیست؟

(الف) امر الهی به اطاعت امامان

(ب) حجت بودن امامان

(ج) عصمت امامان

(د) حکومت امامان

۲- کدام گزینه از دلایل اعتبار سخنان اهل بیت (علیهم السلام) نزد تمام فرقه‌ها نیست؟

(الف) حدیث ثقلین

(ب) گزارش سنت نبوی

(ج) عصمت امامان

(د) هیچ کدام

درس ششم

کدام گزینه زیر، از دلایل باورمندان انحصار فهم قرآن تنها با قرآن نیست؟

(الف) روشنگر بودن قرآن

(ب) ترغیب به تدبّر در قرآن

ج) روایات عرضه حدیث بر قرآن

د) فضای نزول قرآن

کدام گزینه از موارد کاربرد روایات در فهم آیات نیست؟

الف) شأن نزول

ب) سبب نزول

ج) بیان معانی واژه‌ها

د) ترغیب به تدبّر در قرآن

درس هفتم

۱- کدام گزینه درست نیست؟

الف) روایات تفسیری، جامع و مانع هستند و مشکلات درک و فهم قرآن تنها از طریق روایات حل می‌شود.

ب) پذیرش متون موثق به و استفاده از آن در تبیین آیات، امری عقلایی است.

ج) تنها روایاتی می‌توانند مبین قرآن و یاور فهم متون وحیانی باشند که حجیت داشته باشند.

د) محتوای ظنی روایات تفسیری را باید به گونه ظنی، به قرآن و دین نسبت داد.

۲- کدام گزینه از موارد تأثیر روایات در فهم آیات نیست؟

الف) تبیین روش فهم و تفسیر

ب) تبیین بطون آیات

ج) تبیین روش تأویل

د) بیان مصادیق

درس هشتم

۱. کدام گزینه با نگاه حداکثری به گستره دین و سنت سازگار نیست؟

الف) وجود آموزه‌های حدیثی در تمام موضوعات و مباحث انسانی

ب) امکان استخراج جدیدترین یافته‌های علمی از قرآن و روایات

ج) پاسخ‌گویی دین به تمام نیازهای (دانسته یا نادانسته) بشر

د) ابلاغ آموزه‌های فقهی و ماورایی، تنها وظیفه دین

۲. سنجش دلایل طرفداران دیدگاه حداکثری یا حداقلی در گستره سنت، مبتنی بر چیست؟

الف) تبیین هدف از بعثت و ابلاغ آموزه‌های دینی

ب) اطاعت از رسولان در تمامی زمینه‌ها

ج) پذیرش خدا و آخرت به عنوان تنها هدف بعثت انبیا

د) پذیرش تکامل انسان به عنوان تنها هدف انبیا

۳. ادعای اصلی طرفداران دیدگاه حداقلی در گستره دین و سنت چیست؟

الف) خدا و آخرت، تنها هدف بعثت

ب) ابلاغ آموزه‌های فقهی و ماورایی، تنها وظیفه دین نبودن

ج) بیگانه نبودن آموزه‌های دین با امور عادی و نیازهای دنیوی مردم

د) تکامل انسان، هدف انبیا

کدام گزینه از دلایل مقبول عقلی و نقلی برای دستیابی به نظر مختار در حوزه و گستره سنت نیست؟

الف) آگاهی از هدف دین

ب) جامعیت دین

ج) واقع‌نمایی کتاب و سنت

د) انتظار بشر از دین

۱. کدام دیدگاه در باره گستره سنت صحیح است؟

الف) گستره سنت، امری فراتر از حکومت نیست و تنها آموزه‌های فقهی را شامل می‌شود.

ب) هر آنچه در راستای اهداف بعثت انبیا قرار گیرد و به گونه مستقیم و غیر مستقیم انسان را در راه کمال و رسیدن به اهداف الهی یاری

دهد از نظر دین مهم است و کتاب و سنت به آن توجه دارند.

ج) گرایش بشر به دین تنها در حوزه مسائل آخرت است و امور اجتماعی، تربیتی، اخلاقی و دیگر موضوعات دنیوی را در بر نمی‌گیرد.

د) وظیفه محوری حاملان دین، سخن گفتن در موضوعات غیر مرتبط با هدایت بشر نیز بوده است.

۲. منشأ اصلی گرایش به دیدگاه حداقلی دین در حوزه شیعی چیست؟

الف) انتظار بشر از دین

ب) سیاسی کردن دین

ج) گرایش به دین در حوزه آخرت

د) هیچ کدام

درس نهم

۱- کدام یک از دانش‌های زیر، از زیرشاخه‌های دانش رجال نیست؟

الف) مؤتلف و مختلف

ب) متفق و مفترق

ج) طبقه‌شناسی

د) منبع‌شناسی حدیث

۲- کدام اصطلاح زیر، در ارتباط با کتاب نیست؟

الف) صحیح

ب) مسند

ج) مؤول

د) مستدرک

۱- علل الحدیث، زیرشاخه کدام دانش حدیثی است؟

الف) فقه الحدیث

ب) اختلاف الحدیث

ج) غریب الحدیث

د) رجال الحدیث

۲- کدام گزینه زیر از معیارهای نقد حدیث نیست؟

الف) قرآن

ب) عقل فطری و بدیهی

ج) فرضیه‌های علوم تجربی

د) مسلمات تاریخی

۱- کدام یک از دانش‌های زیر، زیرشاخه علوم حدیث قرار نمی‌گیرند؟

الف) رجال

ب) فقه

ج) مصطلحات

د) منبع‌شناسی

۲- کتاب ..... جامع‌ترین کتابی است که در موضوع تاریخ تدوین حدیث نوشته شده است.

الف) تدوین السنة الشریفة از حسینی جلالی

ب) تدوین السنه از شهرستانی

ب) تدوین السنه از شهرستانی

د) تدوین السنه از العمری

کدام گزینه از اسباب دقیق‌تر شدن سؤالات اصحاب از معصومان (علیهم السلام) نیست؟

الف) گسترش فرهنگ علم‌آموزی در سده دوم هجری

ب) آشنایی با فرهنگ‌های غیر اسلامی

ج) پدیدار شدن آداب و رسوم جدید

د) مباحثات و درگیری‌های فکری درون فرقه‌ای و برون فرقه‌ای

کدام گزینه از مهم‌ترین وجه تمایزهای حدیث شیعه از حدیث سنی در مرحله صدور نیست؟

الف) گستره وسیع زمانی

ب) انحصار حدیث در معصومان (علیهم السلام)

ج) شمار فراوان حدیث

د) یکسان نبودن سطح احادیث معصومان (علیهم السلام)

۱. کدام گزینه از مهم‌ترین وجه تمایزهای حدیث شیعه از حدیث سنی در مرحله گزارش نیست؟

الف) بی‌تأثیر بودن منع کتابت حدیث

ب) پیوستگی زمان صدور حدیث و کتابت

ج) سازواری احادیث معصومان (علیهم السلام)

د) عرضه حدیث

۲. مهم‌ترین ویژگی‌های حدیث شیعه که ملاک تمایز آن از حدیث سنی است در چه مرحله‌ای پدیدار شده است؟

الف) صدور

ب) گزارش

ج) نگارش

د) منع

۱. عبارت «کتب مشهور» در فرهنگ حدیثی شیعه برگرفته از چیست؟

الف) کتاب‌های پرنسخه و شایع

ب) فرهنگ اعتماد به آثار مکتوب حدیثی پرنسخه شیعه

ج) شیوه راویان شیعی در گزارش آثار مکتوب

د) گسترش فرهنگ گزارش مکتوب همراه با سماع

---

۲. اسناد مشابه و پرتکرار در مصادر حدیثی نشانه چیست؟

الف) شهرت راوی نخست

ب) مدرسه حدیثی مشهور

ج) گزارش کتاب راوی مشخص

د) علاقه مؤلف

---

۳. سخن ذیل از چه کسی نقل شده است؟ «گاه حدیثی را در شام شنیده و آن را در مصر می‌نوشتیم.»

الف) بخاری

ب) نسائی

ج) مسلم نیشابوری

د) ترمذی

کدام گزینه از دلایل رویکرد عالمان شیعه به نگارش موضوعی نبوده است؟

الف) اعتقاد شیعیان به یکسان بودن حجت‌های الهی

ب) اثبات حقانیت اهل بیت (علیهم السلام) در برابر اهل سنت

ج) شیوه خاص بیان معصومان (علیهم السلام) در تبیین آموزه‌های دینی

د) لزوم کنار هم قرار گرفتن آموزه‌های دینی برای تبیین بهتر

---

۱. آثار حدیثی مکتوب عالمان شیعه در کدام حوزه، نمود کمتری دارد؟

الف) فقه

ب) اعتقادات

ج) اخلاق و آداب

د) عرفان و تصوف

---

۲. موضوع رساله امام هادی (علیه السلام) چیست؟

الف) زیارت جامعه

ب) جبر و اختیار

ج) صفات الهی

د) فقه

علت روی نیاوردن عالمان شیعه به نگارش احادیث موضوع چه بوده است؟

الف) عرضهٔ احادیث بر امامان معصوم (علیهم السلام)

ب) اقرار به صحت تمامی احادیث شیعی

ج) فشارهای سیاسی - اجتماعی حاکمان

د) نبود معیارهای دقیق برای تشخیص احادیث موضوع

۱. در فرهنگ شیعه، کتاب جامع، کتابی است که ...

الف) دارای ابواب فقهی باشد.

ب) افزون بر ابواب فقهی، دو باب تاریخ و تفسیر هم داشته باشد.

ج) جامع روایات موضوع خاصی باشد.

د) افزون بر روایات، مباحث قرآنی و عقلی نیز داشته باشد.

۲. عالمان شیعی از کدام شیوهٔ نگارشی استفاده نکردند؟

الف) مستدرک‌نویسی

ب) جامع‌نگاری

ج) مسندنویسی

د) امالی‌نویسی

درس دوازدهم

انگیزهٔ مستشرقان و برخی مخالفان حدیث سنی از بزرگ‌نمایی نقاط ضعف فرهنگ حدیثی اهل سنت چیست؟

الف) آگاه کردن عالمان اهل سنت به ضعف‌های احادیث خود

ب) دفاع از فرهنگ حدیثی شیعه در برابر اهل سنت

ج) تعمیم آن به تمام فرهنگ مسلمانان و تلاش برای تضعیف آن

د) پیشگیری از گسترش باورهای حدیثی اهل سنت در جهان

مهم‌ترین ویژگی حدیث اهل سنت که وجه تمایز آشکار با حدیث شیعه به شمار می‌رود، چیست؟

الف) اعتقاد به عدالت صحابه

ب) گسترهٔ زمانی وسیع صدور حدیث

ج) اعتماد به اقوال تابعان

د) پیدایش احادیث تقیه‌ای

کدام گزینه از تأثیرات منفی منع کتابت حدیث بر فرهنگ حدیثی اهل سنت نیست؟

الف) پایین آمدن ارزش متون مقدس

ب) همراه شدن روایات نبوی با نقل به معنای شفاهی

ج) بی‌اعتمادی به گفته‌های پیشینیان

د) القای بی‌اعتمادی به فرهنگ حدیثی اهل سنت در دوره معاصر

کدام گزینه از ویژگی‌های حدیث اهل سنت در مرحله صدور نیست؟

الف) اعتماد به قول صحابه

ب) پیدا شدن احادیث تقیه‌ای

ج) پیدایش احادیث موضوع

د) گسترش اسرائیلیات

درس سیزدهم

کدام یک از گزینه‌های زیر نادرست است؟

الف) به دلیل رایج نبودن نقل و تدوین حدیث در سده نخست هجری، سماع و قرائت در میان اهل سنت جایگاهی شایسته یافت.

ب) در بحث طرق تحمل حدیث در میان اهل سنت، کتابت در مرحله پایین تری از سماع قرار می‌گیرد.

ج) به دلیل رحلات حدیثی، نسل سوم و چهارم محدثان بزرگ اهل سنت از سرزمین‌های دورافتاده و یا نومسلمان بودند.

د) در همه دوره‌ها، محدثان شیعه و اهل سنت، از سوی حاکمان به شدت حمایت می‌شدند.

کدام گزینه از اسباب نیازمندی راویان اهل سنت به مباحث رجالی است؟

الف) گستره وسیع جغرافیایی

ب) کثرت راویان

ج) آشنا نبودن نومسلمانان مناطق جدید با فرهنگ دینی

د) همه موارد

کدام گزینه نادرست است؟

الف) مسند ابن حنبل، مشهورترین مسند حدیثی اهل سنت است.

ب) مشکل اصلی مسندنگاری آن است که احادیث هم‌مضمون و ناظر به یکدیگر از هم فاصله می‌گیرند، پژوهش حدیثی را مشکل می‌سازند.

ج) نگارش احادیث صحیح در میان اهل سنت، با توجه به دقت و نقد اسناد و متون صورت می‌گیرد.

د) شیوه صحیح‌نگاری، با تأکید بر اسناد روایات، در میان نویسندگان شیعی رایج نبوده است.

کدام کتاب زیر در زمینه احادیث موضوع نوشته شده است؟

الف) فتح الباری؛ ابن حجر عسقلانی

ب) المنار المنيف؛ ابن قیم

ج) معجم کبیر؛ طبرانی

د) الموطأ؛ مالک

کدام گزینه از ویژگی‌های حدیث اهل سنت در مرحله نگارش نیست؟

الف) مسندنویسی

ب) موضوع‌نویسی

ج) تنوع نگارش

د) زیارت‌نگاری

۱۳۸۷/۱۱/۱

التماس دعا

اللهم عجل لوليک الفرج